

Δύο μετεκλογικές «σκιές» πάνω από την Κουμουνδούρου

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Βούλα Κεχαγιά

ΔΥΟ ΣΚΙΕΣ βαραινούν το μετεκλογικό τοπίο στην Κουμουνδούρου. Η αδυναμία κατάληψης έδρας από τους εκλογικούς εταίρους – που αποτελούσε μέρος του πακέτου της συμφωνίας για συνεργασία – αλλά και η δυσπραγία της αναεωτικής πτέρυγας να αναδείξει εκπρόσωπό της στο Κοινοβούλιο, δημιουργούν προβλήματα στο εσωτερικό του Συνταγμού.

Το ζήτημα που προκύπτει με την αναπόφευκτη αποκλεισμό στελών των συνεργαζόμενων πολιτικών δυνάμεων από τη Βουλή, φοβούνται στον Συνταγισμό ότι μπορεί να εξελιχθεί σε «αγκάθι» για τις μελλοντικές τους σχέσεις. Αν και επισήμως οι εταίροι δεν έχουν διατυπώσει παράπονα, τα στελέχη του ΣΥΝ πιστεύουν ότι αργά ή γρήγορα θα εκδηλωθεί μια μορφή δυσφορίας που θα επικεντρώνεται σε διαπιστώσεις για αφερεγγυότητα της Κουμουνδούρου.

Ο προβληματισμός είναι έντονος και αναζητούνται λύσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν τον Γιάννη Μπανιά στη Βουλή, αφού το αρχικό σενάριο «στράβωσε», αφού ο υποψήφιος Βουλευτής στην Α' Αθηνών δεν ήρθε, όπως υπολογιζόταν, πρώτος σε σταυρούς

■ **Αναζητούνται λύσεις** που θα μπορούσαν να οδηγήσουν τον Γ. Μπανιά στη Βουλή, αφού το αρχικό σενάριο «στράβωσε». Ο υποψήφιος στην Α' Αθηνών δεν ήρθε, όπως υπολογιζόταν, πρώτος σε σταυρούς ώστε να καταλάβει την έδρα που θα άφηνε ο Ν. Κωνσταντινίδης για να πάει στην Α' Θεσσαλονίκης

στον Μιχάλη Παπαγιαννάκη, συνεκίστηκε και χθες. Με καταμετρημένο το 50% των ψηφοδελτίων της εν λόγω περιφέρειας φαίνεται ότι ο κ. Δραγασάκης διατηρεί σταθερό προβάδισμα σε σταυρούς και ότι δύσκολα αυτό θα μπορούσε να ανατραπεί από τον κ. Παπαγιαννάκη που τον ακολουθεί από κοντά. Στην περίπτωση που ο σημερινός ευρωβουλευτής δεν καταλάβει έδρα, τότε οι Ανανεωτές του Συνταγισμού δεν αποκλείεται να ξεκινήσουν συζητήσεις σε σχέση με την ανύπαρκτη εκπροσώπηση τους, οι οποίες μπορεί να δημιουργήσουν αμηχανία στην Κουμουνδούρου.

Συνεδρίαση

Τα στελέχη του ΣΥΝ έκαναν χθες μία πρώτη αποτίμηση των εκλογικών αποτελεσμάτων, αλλά ταμείο δεν έκλεισαν. Η συνεδρίαση της Πολιτικής Γραμματείας διεκόπη νωρίς το μεσημέρι (θα επαναληφθεί σήμερα) προκειμένου τα μέλη της να παρακολουθήσουν τη νεκρώσιμη ακολουθία για τον Φίλιππο Ηλιού.

Σε γενικές γραμμές εκφράστηκε από όλες τις πλευρές ικανοποίηση για την είσοδο του κόμματος στη Βουλή, ωστόσο ακούστηκαν φωνές αντίδρασης για την αριστερή γραμμή που ακολούθησε ο ΣΥΝ στις εκλογές. Σ' αυτό το κλίμα κινήθηκε και η παρέμβαση του Σπύρου Λυκούδη, ο οποίος ανήκει στους «προεδρικούς» που προεκλογικά διαφώνησαν με την κεντρική επιλογή της ηγεσίας για την αριστερή συμμαχία. Ο ίδιος προτίθεται, σύμφωνα με πληροφορίες, να καταθέσει σήμερα στην Πολιτική Γραμματεία κείμενο νέτων σημείων ζητώντας την έγκρισή του από το όργανο.

Συγκορητήριο Μίκης

Συγκορητήριο επιστολή έστειλε ο Μίκης Θεοδωράκης προς τον Νίκο Κωνσταντινίδη. Στην επιστολή αναγράφεται μεταξύ άλλων: «Είμαι βέβαιος ότι με εργατήριο την παρουσία σας στη Βουλή θα υπερασπιστείτε όπως πάντα τα συμφέροντα των εργαζομένων και των αδικοκμένων και παράλληλα θα εργάζεστε ώστε να ληφεί σάρκα και οστά το όραμα της Μεγάλης Αριστεράς, μιας Αριστεράς αντίθετης των απαιτήσεων και των προκλήσεων του καιρού μας. Ευχομαι κάθε επιτυχία».

Το χρονικό μιας προδιαγεγραμμένης ήττας

Τι δείχνει διαχρονική, συγκριτική μελέτη δημοσκοπήσεων που παρουσιάστηκε στον πρόεδρο και στα στελέχη του ΠΑΣΟΚ από τον ερευνητή Στράτο Φαναρά

Προδιαγεγραμμένη, και μάλιστα από καιρό, φαίνεται πως ήταν η ήττα του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές. Αυτό υποστηρίχθηκε χθες στη διάρκεια σύσκεψης υπό τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ Γιώργο Παπανδρέου, στη Χαριλάου Τρικούπη, με τη συμμετοχή ορισμένων από τα κορυφαία στελέχη του Κινήματος.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:

Γιώργος Χρ. Παπαχρήστος

Στη διάρκεια της σύσκεψης παρουσιάστηκε διαχρονική, συγκριτική μελέτη των δημοσκοπήσεων, από την επομένη των εκλογών του 2000 έως τις μέρες μας, και από τη σύγκριση αυτή προέκυψε ότι ήδη από το 2001 το ΠΑΣΟΚ είχε μεγάλη φθορά.

Η μελέτη, την οποία παρουσίασε ο ερευνητής Στράτος Φαναράς, απέδειξε ότι το κομβικό σημείο της κυβερνητικής φθοράς του ΠΑΣΟΚ ήταν το σχέδιο για το Ασφαλιστικό που παρουσίασε ο τότε υπουργός Εργασίας Τάσος Γιαννίτσας. Από τότε και μετά όλα λειτουργούσαν αρνητικά για το ΠΑΣΟΚ. Το

ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ

Κομβικό σημείο της κυβερνητικής φθοράς του ΠΑΣΟΚ ήταν το σχέδιο Γιαννίτση για το Ασφαλιστικό

καθοριστικό στοιχείο, πάντως, που προδιέγραψε τη μη αναστροφή του αρνητικού πολιτικού κλίματος για το ΠΑΣΟΚ ήταν ένα χρόνο μετά, με την πρωτοβουλία του τότε υπουργού Δικαιοσύνης Μιχάλη Σταθόπουλου να αφαιρείται την αναγραφή του θρησκειώματος από τις ταυτότητες.

Σημαντικό στοιχείο της καθοδικής πορείας του ΠΑΣΟΚ, σύμφωνα πάντα με την ανάλυση που έγινε στον κ. Παπανδρέου και στα στελέχη του κόμματος, αποτέλεσε η οικονομική πολιτική που ακολούθηθηκε τα τρία τελευταία χρόνια, και η οποία αποξένωσε το ΠΑΣΟΚ από παραδοσιακούς του συμμάχους, όπως οι χαμηλόμισθοι, οι συνταξιούχοι, οι μικρομεσαίοι και οι αγρότες.

Και μετά το «πακέτο Σημίτη»

Από τη σύνοψη της μελέτης προέκυψε ότι το ΠΑΣΟΚ είχε χάσει το παιχνίδι εδώ και πολύ καιρό, και οι σημαντικές διαφορές που κατέγραφαν οι δημοσκοπήσεις έναντι της Ν.Δ. δημιουργούσαν τη βεβαιότητα σχεδόν ότι η κυβέρνηση Σημίτη δεν μπορούσε να δημιουργήσει συνθήκες νίκης στις εκλογές. Είναι ενδεικτικό ότι ακόμη και μετά την ανακοίνωση του πακέτου Σημίτη, τον Σεπτέμβριο, η διαφορά από τη Ν.Δ. παρέμεινε στα προηγούμενα επίπεδα των οκτώ έως δέκα μονάδων.

Μάλιστα θυρυλάται ότι ο απερχόμενος πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, περί τον Νοέμβριο του 2003, συναντήθηκε με τον κ. Φαναρά, ο

Με την υπόθεση Πάχτα το ΠΑΣΟΚ έχασε το Λεκανοπέδιο

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:

Ειρήνη Δ. Καρανασπούλου

Η **ΥΠΟΘΕΣΗ** Πάχτα ήταν αυτή που επέφερε το μεγάλο πλήγμα στην προεκλογική εκστρατεία του ΠΑΣΟΚ και, δευτερευόντως, έπαιξαν ρόλο η απόφαση του Γιώργου Παπανδρέου για τη διευρυνση του ΠΑΣΟΚ και η εμφάνισή του στο ντιμπέιτ. Αυτό φανερώνουν οι κυλιόμενες δημοσκοπήσεις τριών τουλάχιστον εταιρειών, που διενεργήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, περιλαμβανομένου του διαστήματος που απαγορεύονταν η δημοσιοποίησή τους.

Η ανακοίνωση της παραίτησης του Κώστα Σημίτη από την προεδρία του ΠΑΣΟΚ και η ανάληψή της από τον κ. Παπανδρέου, στις 6 Ιανουαρίου, συγκίνησε τη διαφορά του κυβερνώντος κόμματος από τη Ν.Δ. περίπου στις 2,5 μονάδες, έναντι πέντε και πλέον που ήταν μέχρι εκείνη τη στιγμή. Επιπλέον, δημιουργήθηκε ένα θετικό κλίμα, που άρχισε να αποτυπώνεται και στην παράσταση νίκης, δείχνοντας ότι το «παιχνίδι» μπορεί και να αναστραφεί. Στο Λεκανοπέδιο, μάλιστα, το ΠΑΣΟΚ πέρασε μπροστά, με

μισή μονάδα.

Τέσσερις μονάδες

Κάπου δέκα ημέρες αργότερα, ωστόσο, ξεσπάει η υπόθεση Πάχτα, μαζί με τους ριζοσπαστικούς χειρισμούς της εκμέρους του προέδρου του ΠΑΣΟΚ.

Αυτό έφερε τα πάνω-κάτω, διευρύνοντας τη διαφορά τουλάχιστον στις τέσσερις μονάδες. Το κυριότερο, όμως, είναι ότι δημιούργησε αρνητικό κλίμα και εμπέδωσε στους ψηφοφόρους την πεποίθηση ότι νικητής των εκλογών θα είναι η Ν.Δ. Στο σημείο αυτό για πρώτη φορά ύστερα από χρόνια το ΠΑΣΟΚ κάνει το Λεκανοπέδιο, υπολείπόμενο κατά δύο μονάδες της Ν.Δ. Η εκλογή του Γιώργου Παπανδρέου από το ένα εκατομμύριο και πλέον ψηφοφόρους έδωσε μια πολύ μικρή ανάσα στο ΠΑΣΟΚ – με την έννοια ότι μείωσε τη διαφορά από τις τέσσερις στις τρεις μονάδες. Ωστόσο, το αρνητικό κλίμα παρέμεινε και δεν υπήρξε βελτίωση.

Ερωτηματικά

Η διευρυνση του ΠΑΣΟΚ με τους κ.κ. Μάνο, Ανδριανόπουλο, Ανδρουλάκη και την κ. Μαρία Δαμανάκη δεν κόστι-

και το ΠΑΣΟΚ στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου είχε έναν ηρωικό χαρακτήρα, αφού ουσιαστικά η τύχη του ήταν προδιαγεγραμμένη. Υπ' αυτή την έννοια το 40,5% που έλαβε το κόμμα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως επιτυχία...

Οι παρόντες

Στην παρουσίαση των στοιχείων των δημοσκοπήσεων, πλην του κ. Παπανδρέου, ήταν παρόντες ο Μ. Χρυσοχόιδης, ο Κ. Λαλιώτης, ο Θ. Πάγκαλος, η Β. Παπανδρέου, ο Κ. Γείτονας, ο Ν. Αθανασάκης και ο Χ. Παμπούκης. Νωρίτερα ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ είχε διαδοχικές κατ' ιδίαν συναντήσεις με τους κ.κ. Χρυσοχόιδη, Σκανδαλίδη, Ρέππα, Λαλιώτη, τον καθηγητή Γ. Παπαδημητρίου και τις κυρίες Άννα Διαμαντοπούλου (που αναχώρησε αργότερα για τις Βρυξέλλες ώστε να παρευθαι από την Κομισιόν) και Βάσω Παπανδρέου.

Ζήτησε και είχε τις απόψεις τους για την πορεία του Κινήματος στις συνθήκες που διαμορφώθηκαν μετά την ήττα της Κυριακής, αλλά απέφυγε να ανοίξει τα χαρτιά του για το τι πρόκειται να πράξει.

Η **διακύμανση** της ψαλίδας μεταξύ ΠΑΣΟΚ - Ν.Δ. την προεκλογική περίοδο (σύμφωνα με τα γκάλοπ)

σε ευθείας στο ΠΑΣΟΚ – με την έννοια ότι επηρέασε τη διαφορά το πολύ κατά μία μονάδα. Λειτουργήσε, ωστόσο, «αποσπασματικά» για τους ψηφοφό-

ΜΙΚΡΗ «ΑΝΑΣΑ»

Η εκλογή του Παπανδρέου από ένα εκατομμύριο ψηφοφόρους έδωσε μια πολύ μικρή ανάσα στο ΠΑΣΟΚ

σε τόσο η εμφάνιση του κ. Παπανδρέου όσο το γεγονός ότι ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ δεν κατάφερε να δημιουργήσει προσδοκίες τέτοιες που θα «ακύρωναν» τον αέρα του νικητή, στον οποίο στρέ-

λοι οι διενεργούντες κυλιόμενες μετρήσεις, το ΠΑΣΟΚ πήρε οριστικά την κατεύθυνση και οδηγήθηκε στη μεγάλη διαφορά που έβγαλαν οι κάλπες. Όπως λέει χαρακτηριστικά ερευνητής που παρακολούθησε ολόκληρη την προεκλογική περίοδο, δεν επηρέα-

φονται συνήθως οι αποφάσεις που ψηφοφόροι. Το δεκάημερο που ακολούθησε, προσθέτει, έδειξε απλώς ότι το ΠΑΣΟΚ είχε «μείνει από ανάσα».

«Ηττοπάθεια»

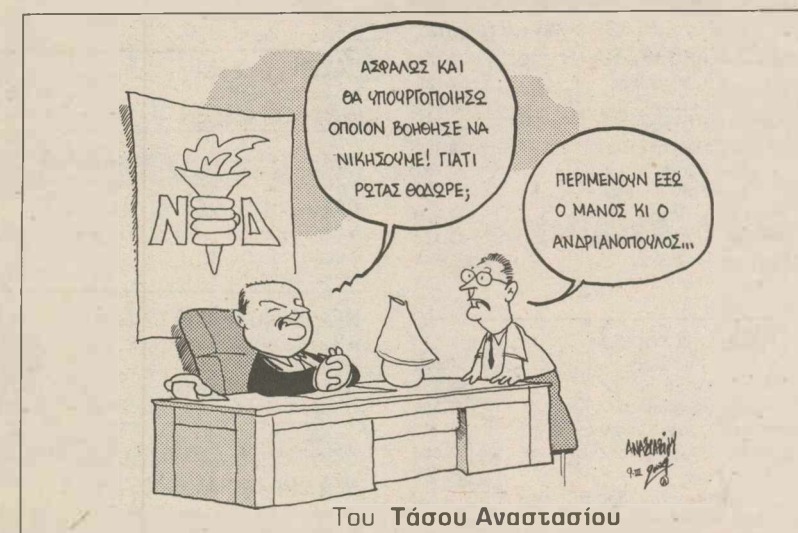
Έτερος δημοσκόπος συνοψίζει τα ευρήματα των κυλιόμενων μετρήσεων λέγοντας ότι μετά την υπόθεση Πάχτα η διαφορά του ΠΑΣΟΚ από τη Ν.Δ. «έπαυσε» μία μονάδα πάνω ή μία μονάδα κάτω από το 4%. Και άλλος ερευνητής σημειώνει ότι και για το επιτελείο του ΠΑΣΟΚ έπαιξε ρόλο το «ψυχολογικό όριο» του 3% – φέρνοντας κλίμα ηττοπάθειας σε όλη την περίοδο που οι κυλιόμενες μετρήσεις κινήθηκαν πάνω από αυτό.

Μετά το Πάσχα η Κεντρική Επιτροπή

ΜΕΧΡΙ το τέλος της εβδομάδας ή τις αρχές της επόμενης θα συγκληθεί το Εκτελεστικό Γραφείο του κόμματος και αμέσως μετά – μάλλον τον μέσον της επόμενης εβδομάδας – θα συνεδριάσει για πρώτη φορά η νέα Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ. Αντίθετα, είναι εντελώς συγκεκριμένη η κατάσταση όσον αφορά το πότε θα συγκληθεί η Κεντρική Επιτροπή του κόμματος. Σύμφωνα με τα μέχρι τώρα δεδομένα, η συγκληση του οργάνου αναμένεται μετά το Πάσχα, προκειμένου να συζητηθούν, με κάποια αποσπασιοποίηση από την ήπια της Κυριακής, οι αιτίες που οδήγησαν το ΠΑΣΟΚ στην εξωμνητική αντιπολίτευση. «Δεν θέλουμε να συζητήσουμε ένα τόσο ζωτικό για μας και την πορεία μας θέμα "εν θερμώ" και υπό τη σκιά των εντυπώσεων που έχουν προκληθεί από το αποτέλεσμα» δήλωσε σχετικό στα «ΝΕΑ» ένα από τα στελέχη του Γ. Παπανδρέου.

Για το Συνέδριο

Όσο για το Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, ο-

Του Τάσου Αναστασίου

πορρίφθηκε κάθε ιδέα για σύγκληση έκτακτου Συνεδρίου και επιβεβαιώθηκε ότι αυτό θα πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο, με την ολοκλήρωση της τριετίας από το προηγούμενο, όπως δηλαδή επιτάσσει το

Καταστατικό του κόμματος. Είναι προφανές ότι στο Συνέδριο θα συζητηθούν και φυσικά θα υλοποιηθούν οι όποιες αλλαγές στη δομή του κόμματος σχεδιάζει ο κ. Παπανδρέου...

ΤΡΕΙΣ ΚΑΛΙΤΕΧΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

ΠΕΜΗ ΖΟΥΝΗ

«Πίστεψαν πως η Δεξιά είναι κοντά στο δίκιο του λαού»

ΠΕΡΑ ΑΠΟ τη φυσική φθορά που είναι αναπόφευκτη σε ένα κόμμα, το οποίο βρίσκεται στην εξουσία και επομένως βάλλεται – γεγονός στο οποίο επιδόθηκε με εμμονή και πάθος η Ν.Δ. μεγεθύνοντας και πολυπλασιάζοντας λάθη της κυβέρνησης –, πιστεύω πως συνέτρεξαν δύο ακόμα αρνητικοί λόγοι που προκάλεσαν την ήττα του ΠΑΣΟΚ:

Ένας μεγάλος αριθμός του εκλογικού σώματος, μη έχοντας σαφή γνώση των πολιτικών διαφορών των κομμάτων και κρίνοντας συναισθηματικά ή φροσιγονωμικά, φαίνεται πως πίστεψε ότι η Δεξιά είναι κοντά στο δίκιο του λαού.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι κάποιοι επικοινωνιολογιστές, από την πολλή ανάλυση και λαμβάνοντας υπόψη τους έναν ακαθόριστο μέσο πολίτη, έχασαν την αυθεντικότητα του αντικειμένου τους και ο ρόλος τους αντί για συμβουλευτικός έγινε καθοριστικός, με αποτέλεσμα να χάσουν πολλούς ψηφοφόρους.

ΛΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
(Με τα ψηλά ρεβέρ)

«Ο μπαμπούλας με τα... πράσινα»

Ο ΨΗΦΟΦΟΡΟΣ είχε την έκλαμψη της τελευταίας στιγμής να θέλει να δοκιμάσει κάτι άλλο – έστω κι αν αυτό το άλλο είναι μακριά του ιδεολογικά. Ο «μπαμπούλας» με τα μπλε έπαιξε να φοβίζει πια τον μέσο Έλληνα, γιατί μέσα στην πορεία του χρόνου είδε να εξελίσσεται ο «μπαμπούλας» με τα πράσινα. Δυστυχώς, φτάσαμε στο σημείο να μη βλέπουμε άλλα χρώματα γύρω μας.

ΜΑΡΙΑ ΦΑΡΑΝΤΟΥΡΗ

«Αυτό είναι το παιχνίδι της Δημοκρατίας»

θένας κρίνεται. Έτσι και αυτή η κυβέρνηση θα κριθεί από τον ελληνικό λαό.